

3-часовата емисия предизвика напрежение

Политици и общественици влязоха в остра реторика за възможността БНР да има 3-часова програма на турски в Кърджали. Ръководството на националното радио предвижда подобна възможност и за региона на Смолян и Хасково. Освен трите часа на турски, в програмната схема е заложено същото време и за български език.

Генералният директор на медията Радослав Янкулов смята, че промяната ще помогне на интеграцията на българските турци. Той защити предложението си и припомни, че и сега БНР притежава лиценз за излъчване в района на Кърджали, Смолян и Хасково с програма на турски, а целта за искането на нов лиценз от СЕМ е да бъде изработена нова програма, която да покрива трите региона. Думите му бяха потвърдени и от председателя на Съвета за електронни медии Георги Лозанов. Предвидено е 6-часовата програма да се излъчва на ултракъси вълни. Очаква се Съветът за електронни медии да се произнесе по темата на следващото си заседание в началото на септември. Предложението за новата 6-часова програма на радио Кърджали бе внесено за разглеждане на 18 август, но регулаторът бе в намален състав и вземането на решение бе отложено.

Срещу идеята за програма на турски първи се обявиха представителите на ВМРО, които обявиха идеята за предизборна провокация. От партията дори обвиниха Янкулов, че търси политическата подкрепа на ДПС, и заявиха, че се е срещал тайно с кмета на Кърджали Хасан Азис. Директорът на БНР призна за подобна среща, но я обясни с необходимостта от ново студио за радиото.

ДУМА потърси за коментар по темата члена на СЕМ Иво Атанасов.

Иво Атанасов:

Според закона БНР трябва да осигурява емисия на майчин език

Темата с новините на турски език е удобна за извличане на политически дивиденди, анализира членът на Съвета за електронни медии

Павлета Давидова

- Г-н Атанасов, новината, че генералният директор на БНР Радослав Янкулов смята да въведе 3-часова програма на турски език в ефира на радио Кърджали, предизвика голяма обществена полемика, размениха се и доста остри обвинения. Как се стигна до създалата се ситуация?

- Може би си спомняте, че в началото на годината имаше проблеми с програмите на БНР на турски език, които се разпространяваха на средни вълни. Въпросът беше поставен и в парламентарната медийна комисия. БНР обеща прехвърлянето на тези програми по начин, който да не засегне интересите на населението, което ги слуша. Това се прави в момента.

Всяко действие, свързано с новини или програма на турски език по БНР, когато и да е било предприемано, винаги е било съпътствано с напрежение, тъй като е много удобна материя, върху която да се образуват политически дивиденди. Ние като Съвет за електронни медии не може да влизаме в политически дебати. Лично аз като политик съм го правил преди, но като член на СЕМ не мога. Политиците могат да приемат каквито искат закони, но СЕМ трябва да ги изпълнява така, както са разписани.

Населението в този район има законовото право да получава програма на майчин език. Това произтича от чл. 49 на Закона за радиото и телевизията - БНТ и БНР трябва да създават програми на майчин език. Подобно право произтича и от Рамковата конвенция

за защита на националните малцинства, срещу чието ратифициране съм гласувал през февруари 1999 г., но чието действие в момента не мога да пренебрегна. БНР си изпълнява задълженията, предвидени в Закона за радиото и телевизията - да изготвя програми за населението, чийто майчин език не е български.

Програмната промяна зловещо съвпадна с предизборен контекст, но като погледнем назад и напред във времето, всяка година има избори, така че когато и да бе повдигнат въпросът, щеше да има спекулации по темата и да се създаде напрежение.

- Някои политици вече се възползваха от създалата се ситуация...

- По време на заседанието на СЕМ припомних, че дори по времето на Тодор Живков по радиото имаше програми на турски език, имаше вестници и списания на този език. Може ли тоталитарна система да бъде по-демократична по отношение правата на населението, отколкото демократичната система? Парадокс е, ако сега се намират сили, които да оспорват тези права.

- Има ли основания за притеснение на база на съдържанието, което се предлага за програмата на турски език?

- Тук СЕМ вече може да разсъждава по темата. Най-вероятно ще разгледаме предложението на БНР на 8 септември. Вече обясних, че става въпрос за права, които ние като регулатор не можем да отхвърлим, за разлика от политиците, които могат да си позволят по-голяма свобода като поведение и изявления. Можем обаче да разсъждаваме доколко тази 3-часова програма ще бъде полезна на населението. Доколко ще помага за неговата интеграция и то да се чувства част от българското общество. Защото не е най-добрият вариант то да бъде приобщавано чрез радио- и телевизионни станции от татък границата към живота в една друга държава...

Предполагам, че с течение на времето ще се напишат темите и проблемите, с които радиото да бъде полезно. В концепцията на БНР е предвидено 3-часово магазинно предаване с най-различни теми, засягащи основно проблеми главно на региона.

- Ваш колега от СЕМ спомена, че Съветът не разполага с капацитет да контролира подобна емисия на турски език.

- В състава на СЕМ има и турскоговорящи експерти. Ако трябва, сигурно ще се привлекат и други експерти, които да осъществяват надзор върху програмата на Радио Кърджали.

В интерес на истината, нямаме капацитет да покриваме абсолютно всички радио- и телевизионни програми. Наблюдаваме непрекъснато големите оператори, както и местата и темите, по които имаме фокусирано наблюдение. Става въпрос за наблюдение по конкретна тема или за програми, за които имаме подаден сигнал за нередност. В такива случаи изискваме и записите. Медиите са длъжни да пазят до 3 месеца записите от предаванията си и да ни ги предоставят при поискване. На базата на това може да преценим дали има нарушение на Закона за радиото и телевизията.

Все пак програмата на турски се готви от БНР. Предполага се, че там работят хора, които изпълняват своята обществена мисия. Очакваме, че БНР е отговорна медия, с отговорни кадри, и ще подходи отговорно по въпроса.

Известен проблем с надзора ще има, но той е решим.